

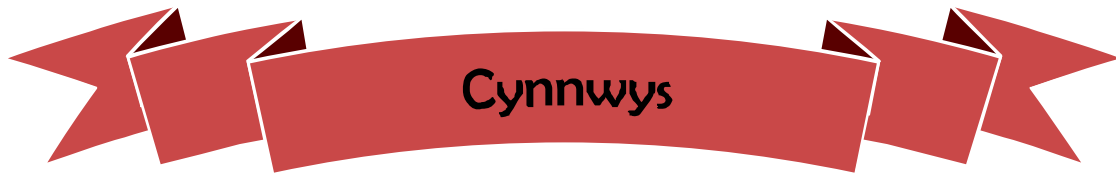
**ALMANAC
MATHEMATEG
BLWYDDYN 8**

Enw:

ALMANAC

Mae almanac yn llyfryn sy'n cael ei gyhoeddi'n flynyddol i gynnwys gwybodaeth am bwnc neu weithgaredd penodol.

O'r Arabaidd **الْمَنَاح** (al-manāk, "almanac, calendr").

	Tudalen
Y Côt Cywiro	4
Y Pedwar Diben	6
Data	7
Y Waled Blastig	8
Y Llyfr Adolygu	9
Taith Ddysgu	10
Storifwrdd Blwyddyn 8	11
Rhestr Adolygu Arholiad Blwyddyn 8	12
Pecynnau Gwaith	13
Offer	24

Côd Cywiro Iaith

✓	Pwynt da a chywir	Defnydd o air Saesneg	
✓✓	Gwaith arbennig	Gair/geiriau ar goll	^
X	Pwynt anghywir	Angen dyfynodau	“ ”
 (+ anodi S)	Camsillafu	Angen/dim angen I	I/i
Fy bag (+ anodi TR)	Camdreiglo	Angen prif lythyren	
// (+ anodi P)	Angen paragraff newydd	Gofal gyda'r gystrawen	
 (a/neu'r atalnod cywir)	Angen atalnodi	Angen acen	A (a/neu'r acen gywir)
? .	Brawddeg ddim yn gwneud synnwyr		

Côd Cywiro Rhifedd

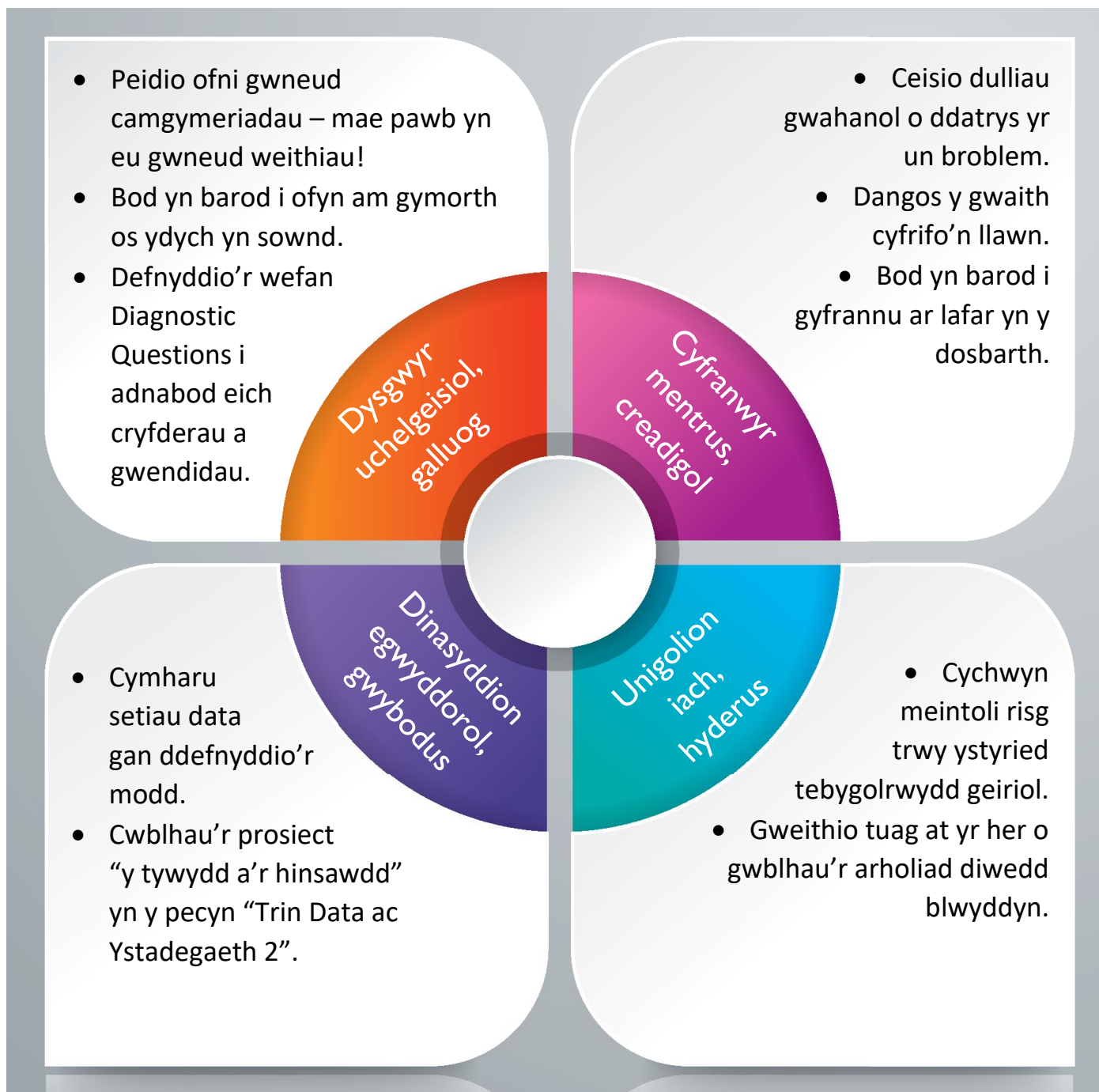
✓	Ateb cywir	Angen unedau yn yr ateb	(U)
✓✓	Gwaith arbennig	Angen dangos mwy o'r dull	(D)
✓↗	Dull cywir yn dilyn gwall	Angen defnyddio pren mesur	(P)
✓↗✗	Gwall arall	Angen defnyddio cwmpas	(C)
(3)	Rhif wedi ei gylchu: Camgymeriad	Camddarllen	(CD)
↘	Yr un camgymeriad yn cael ei ailadrodd islaw	Angen dangos y dull talgrynnu	(DT)
?	Gwaith ddim yn gwneud synnwyr	Angen symleiddio'r ateb	(S)

Graffiau a Siartiau

(T)	Angen teitl	Angen graddfa addas	(G)
(E)	Angen echelinau addas	Angen label ar yr echelin	(L)

Y Pedwar Diben

Yn y gwersi mathemateg, dyma sut y byddwch yn datbygu eich gallu i arddangos y pedwar diben.

Canlyniadau Blwyddyn 7

Marc Profion Cychwynnol	/90
Canran Prawf Croeso i Ysgol y Creuddyn	%
Canran Prawf Cyflwyno Onglau	%
Canran Prawf Trin Data ac Ystadegaeth 1	%
Canran Prawf Cyflwyno Canrannau	%
Canran Arholiad Diwedd Blwyddyn 7	%
Prawf Cenedlaethol Gweithdrefnol	
Prawf Cenedlaethol Rhesymu	
Sgôr Safonedig Blwyddyn 7	

Adnoddau Blwyddyn 8

Pecynnau gwaith Cymraeg a Saesneg:
www.mathemateg.com, CiG, Blwyddyn 8.

Fideos adolygu ar YouTube:
www.youtube.com/user/adolygumathemateg

Adolygu Mathemateg
 @adolygumathemateg

Mae'r sianel yma ar gyfer dysgwyr sy'n astudio mathemateg yn yr ysgol. >

HOME

VIDEOS

PLAYLISTS

COMMUNITY

CHANNELS

Times Tables Rock Stars: www.ttrockstars.com

Enw defnyddiwr:

Cyfrinair:

Diagnostic Questions (cwisiau adolygu): www.diagnosticquestions.com

Enw defnyddiwr:

Cyfrinair:

Y Waled Blastig

Y Llyfr Coch

- Ar gychwyn bob gwers, ysgrifennwch “Gwaith Dosbarth”, y dyddiad a theitl addas ar gyfer y gwaith. Dylid tanlinellu bob un o’r rhain.
- Ni ddylid gadael tudalennau gwag yn y llyfr gwaith.
- Lluniwch ddiagramau efo pensil a, lle bo’n briodol, efo’r offer cywir, e.e. pren mesur, onglydd, cwmpas.
- Dangoswch eich gwaith cyfrifo yn llawn.
- Cofiwch gynnwys unedau perthnasol yn eich atebion, e.e. cm, £, ml.

Y Llyfr Adolygu

Hwn fydd sail eich gwaith adolygu ar gyfer eich arholiadau ym mlwyddyn 11.

- Llenwch o leiaf 4 tudalen yn eich llyfr adolygu ar gyfer bob pecyn gwaith.
- Defnyddiwch deitlau clir, syml ac effeithiol, e.e.

DIAGRAMMAU VENN

- Gwnewch nodiadau ar beth sy'n bwysig ym mhob pennod o'r pecyn gwaith. Er enghraifft, dyma grynodedb o beth yw ystyr y gair ffactor, gyda enghraifft o sut i restru ffactorau 50.

Mae rhif yn ffactor o rif arall os yw'n rhannu i mewn yn union i'r rhif hwnnw. Er enghraifft, mae 3 yn ffactor o 12 gan fod 3 yn rhannu'n mewn yn union i 12. Rhestru fel hyn.

$$50 = 50 \times 1$$

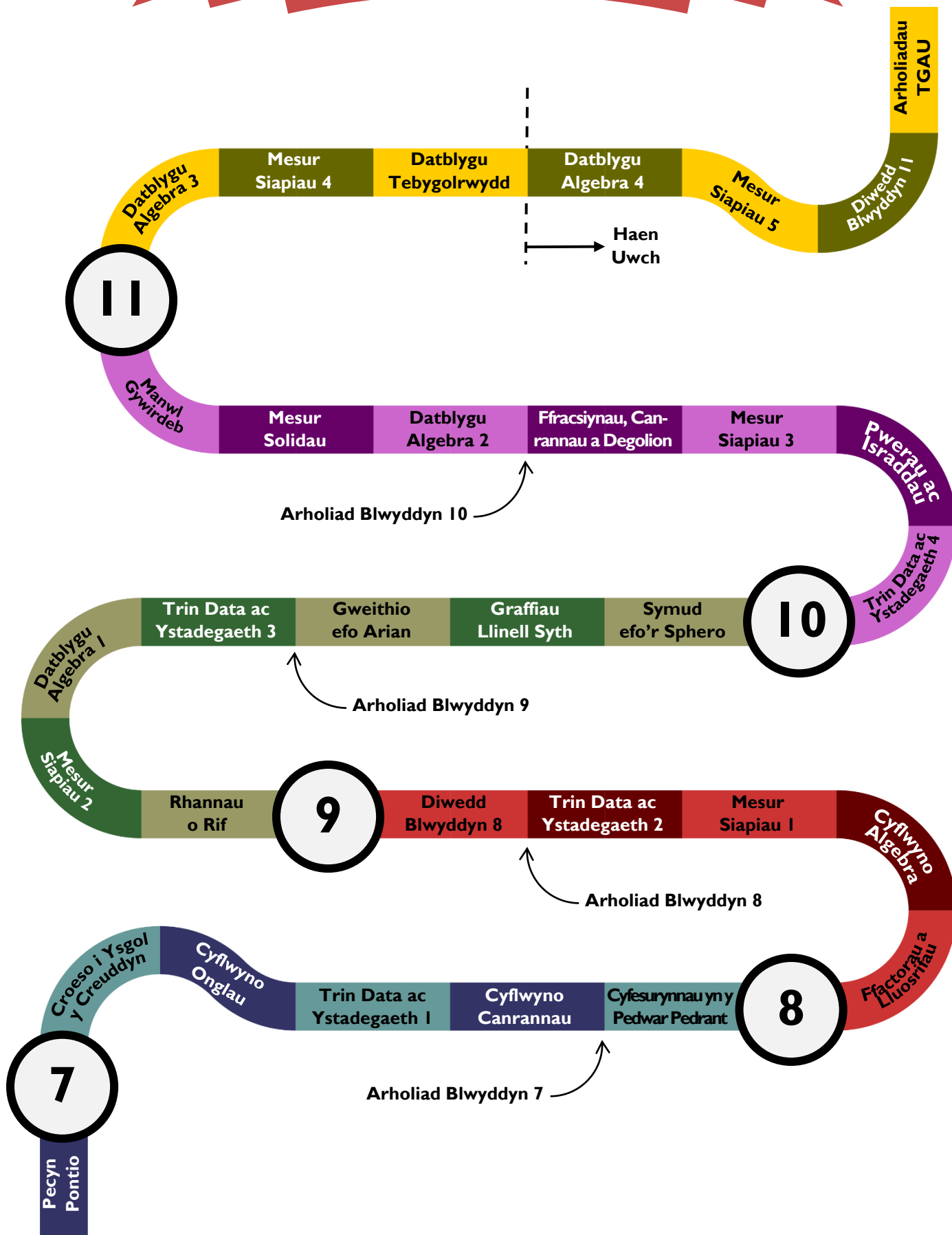
$$25 \times 2$$

$$10 \times 5$$

Ffactorau 50 yw 1, 2, 5, 10, 25 a 50

- Defnyddiwch y llyfr i geisio
  - y cwestiynau sydd ar ddiwedd y fideos adolygu ar sianel YouTube yr adran;
  - y cwestiynau sydd ar wefan Diagnostic Questions;
  - y cwestiynau sydd yn y pecyn gwaith;
  - neu gwestiynau rydych chi eich hunain yn ysgrifennu.
- Byddwch yn cael defnyddio eich llyfr adolygu mewn rhai profion; holwch eich athro mathemateg am fwy o fanylion.

Taith Ddysgu

Blwyddyn 8

Mathemateg a Rhifedd

Cwestiynau Hanfodol:

- Pam fod hi'n ddefnyddiol ysgrifennu rhif fel lluoswm ei ffactorau cysefin?
- Sut gall defnyddio newidyn fel x ein helpu i ddelio efo sefyllfaoedd haniaethol?
- Pa fesurau sy'n cael eu defnyddio'n aml heddiw i fesur hyd, màs a chynhwysedd?

[1] Ffactorau a Lluosrifau

8-9 wythnos

Pam dysgu hyn?

Pam fod hi'n ddiogel siopa ar y rhyngwyd?

Mae'r rhyngwyd yn defnyddio rhifau cysefin er mwyn gyrru data'n ddiogel. Byddwn yn astudio ystyr a defnydd rhifau cysefin yn yr uned hon.

Profiadau dysgu

- Dadwneud sgwario a chiwbio efo ail isradd a thrydydd isradd.
- Ysgrifennu rhif fel lluoswm ei ffactorau cysefin.
- Defnyddio diagram Venn i ddarganfod Ffactor Cyffredin Mwyaf a Lluosrif Cyffredin Lleiaf dau rif.

[2] Cyflwyno Algebra

7-8 wythnos

Pam dysgu hyn?

Sut mae rhaglennwyr yn mynd ati i greu gemau cyfrifiadurol?

Er mwyn rhaglennu cyfrifiadur, neu weithio efo taenlen, neu ddefnyddio fformiwla wyddonol, rhaid delio efo'r haniaethol. Algebra yw'r iaith sy'n galluogi hyn.

Profiadau dysgu

- Adnabod a pharhau patrymau rhif.
- Llunio mynegiad algebraidd gan ddefnyddio newidyn.
- Amnewid i mewn i fformiwla.
- Symleiddio darn o algebra trwy gasglu termau.
- Datrys hafaliadau syml.

[3] Mesur Siapiau 1

10-11 wythnos

Pam dysgu hyn?

I lapio anrheg Nadolig, faint o bapur sydd ei angen, a faint o ruban?

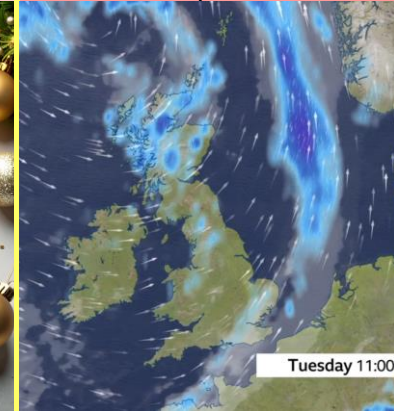
Bydd yr uned hon yn cyflwyno ystyr perimedr, arwynebedd a chyfaint, ac yn trafod pa unedau gellid eu defnyddio i fesur y rhain.

Profiadau dysgu

- Trawsnewid rhwng unedau safonol.
- Priodweddau gwahanol fathau o bedrochrau a solidau.
- Cyfrifo perimedr, arwynebedd a chyfaint.
- Adnabod a defnyddio rhwydi solidau.

[4] Trin Data ac Ystadegaeth 2

5 wythnos

Pam dysgu hyn?

Pa iaith sy'n cael ei ddefnyddio ar ragolygon y tywydd i ddisgrifio'r siawns o law yfory?

Uchafbwynt yr uned hon yw'r ymchwiliad ar yr hinsawdd a'r tywydd, lle byddwch yn casglu data eich hun a'i ddadansoddi'n feirniadol.

Profiadau dysgu

- Cyfrifo'r modd.
- Llunio pictogramau; diagramau llinellau fertigol; graffiau llinell a diagramau gwasgariad.
- Trafod geirfa tebygolrwydd, ac arddangos tebygolrwyddau ar raddfa 0 i 1.

[5] Diwedd Blwyddyn 8

6 wythnos

Pam dysgu hyn?

Pa chwaraeon sy'n defnyddio rhifau negatif neu ddegolion wrth sgorio?

Mae'r uned hon yn defnyddio cownteri dwy ochr i egluro sut i adio neu dynnu rhif negatif, ac yn cyflwyno'r dechneg o dalgrynnu rhif i nifer penodol o lefydd degol.

Profiadau dysgu

- Cyfrifo efo rhifau cyfeiriol.
- Cyfrifo efo degolion.
- Darganfod onglau coll o fewn llinellau paralel.
- Cylchdroi siâp o amgylch pwynt penodol.

Rhestr Adolygu Arholiad Mathemateg Blwyddyn 8

Papur 1: 90 munud (*heb gyfrifiannell*)

Offer: Byddwch angen *beiro, pensil, onglydd, cwmpas a phren mesur.*

1. Ffactorau a Lluosrifau

Ail Isradd
Trydydd Isradd
Ffactorau
Rhifau Cysefin
Diagramau Venn

Y Ffurff Indecs
Rhifau Sgwâr a'r Ffurff Indecs
Ffactor Cyffedin Mwyaf a
Lluosrif Cyffredin Lleiaf

2. Cyflwyno Algebra

Dilyniannau
Peiriannau Rhif
Llunio Mynegiadau
Amnewid

Fformiwlâu
Casglu Termau
Datrys Hafaliadau

3. Mesur Siapiau

Mesurau Hyd, Màs a Chynhwysedd
Trawsnewid Unedau
Darllen Graddfeydd
Graffiau Trawsnewid
Mathau o Bedrochr
Llunio Pedrochrau efo Cwmpas a Phren Mesur
Onglau mewn Pedrochr
Perimeddr ac Arwynebedd Siapiau Syml ar Grid

Arwynebedd Petryal
Arwynebedd Triongl
Arwynebedd Paralelogram
Arwynebedd Trapesiwm
Amcangyfrif Arwynebedd
Priodweddau Solidau
Rhwydi
Cyfaint Ciwboid

4. Trin Data ac Ystadegaeth 2

Cyfrifo Modd Set o Rifau
Cyfrifo Modd o Dabl
Dosbarth Modd
Cymharu Dau Ddosraniad
Pictogramau
Diagramau Llinellau Fertigol
Graffiau Llinell

Llunio diagram gwasgariad
Mathau o gydberthyniad
Llunio llinell ffit orau (2 ddull)
Tebygolrwydd Geiriol
Graddfa Tebygolrwydd
Tebygolrwydd fel Rhif

Pecynnau Gwaith

Mae'r pecynnau'n cynnwys amryw o ymarferion, wedi'u labelu fel yma.

Sgil

Ymarferion ar dopig newydd.

Defnyddio

Datrys problem neu ateb cwestiwn mewn cyd-destun.

Ymestyn

Cwestiwn anoddach.

Adolygu

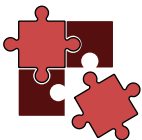
Adolygu testun o becyn blaenorol.

Gwerthuso

Mae bocsys gwerthuso ar ddiwedd bob pennod er mwyn adolygu'r gwaith a gyflawnwyd.

Geirfa Allweddol	Cywiriadau	Rwyf yn hapus efo...	Rwyf angen adolygu...
Ysgrifennwch y termau mathemategol newydd neu bwysig o'r bennod.	Beth sydd angen i chi gofio wrth wneud y math yma o waith yn y dyfodol?	Ysgrifennwch y topigau y cafoch lwyddiant efo.	Ysgrifennwch y topigau rydych angen edrych arnynt eto.

Hyfedreddau Cwricwlwm i Gymru

Dealltwriaeth gysniadol

Cyfathrebu gan ddefnyddio symbolau

Cymhwysedd strategol

Rhesymu rhesymegol

Rhuglder

Ffactorau a Lluosrifau

Y Gwaith

Geirfa Pynciol

- Croeso i'r adran fathemateg.
- Ail isradd a thrydydd isradd.
- Adnabod a darganfod ffactorau.
- Rhifau cysefin.
- Diagramau Venn 2 gylch.
- Diagramau Venn 3 cylch.
- Ysgrifennu rhif fel lluoswm ei ffactorau cysefin.
- Y ffurf indecs.
- Rhifau sgwâr a'r ffurf indecs.
- Ffactor Cyffredin Mwyaf a Lluosrif Cyffredin Lleiaf.

- Defnyddio'r botymau ail isradd a thrydydd isradd ar gyfrifiannell yn effeithlon.
- Cychwyn defnyddio'r wefan Diagnostic Questions.

Cymraeg	English
Rhif sgwâr	Square number
Rhif ciwb	Cube number
Ail isradd	Square root
Trydydd isradd	Cube root
Cyflun	Similar
Ffactor	Factor
Rhif cysefin	Prime number
Set gynhwysol	Universal set
Lluosrif	Multiple
Odrifau	Odd Numbers
Eilrifau	Even Numbers
Lluoswm	Product
Y Ffur Indecs	Index Form
Ffactor Cyffredin Mwyaf	Highest Common Factor
Lluosrif Cyffredin Lleiaf	Lowest Common Multiple

Rwyf wedi...

- Cwblhau o leiaf 4 tudalen yn y llyfr adolygu glas.
- Cwblhau'r cwis ar wefan Diagnostic Questions (<https://diagnosticquestions.com/>).
- Llenwi'r daflen fyfrio ar ddiwedd y pecyn gwaith.
- Adolygu'r gwaith trwy ddarllen trwy'r llyfr coch a'r pecyn gwaith.
- Gwyllo'r fideos perthnasol ar YouTube.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Canran yn y prawf:

	%
--	---

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

.....

Cyflwyno Algebra

Y Gwaith

Geirfa Pynciol

- Adnabod a pahrhau patrymau rhif.
- Gweithio efo peiriannau rhif.
- Dysgu am reolau algebra.
- Ysgrifennu mynegiadau algebraidd.
- Amnewid i mewn i fformiwlâu.
- Casglu termau.
- Datrys hafaliadau llinol.

- Newid brawddegau i mewn i fynegiadau algebraidd.

- Gweithio efo gwefan “Grid Algebra” i ddysgu sut mae algebra'n gweithio.

Cymraeg	English
Dilyniant	Sequence
Peiriant rhif	Function machines
Mewnbwn	Input
Allbwn	Output
Gwrthdro	Inverse
Mynegiad	Expression
Ffurio	Form
Amnewid	Substitute
Fformiwla	Formula
Casglu termau	Collecting like terms
Newidyn	Variable
Symleiddio	Simplify
Datrys	Solve

Rwyf wedi...

- Cwblhau o leiaf 4 tudalen yn y llyfr adolygu glas.
- Cwblhau'r cwis ar wefan Diagnostic Questions (<https://diagnosticquestions.com/>).
- Llenwi'r daflen fyfrio ar ddiwedd y pecyn gwaith.
- Adolygu'r gwaith trwy ddarllen trwy'r llyfr coch a'r pecyn gwaith.
- Gwyllo'r fideos perthnasol ar YouTube.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Canran yn y prawf:

	%
--	---

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mesur Siapiau 1

Y Gwaith

Geirfa Pynciol

- Trawsnewid rhwng unedau hyd, màs a chyfaint.
- Darllen graddfeydd.
- Llunio a dehongli graffiau trawsnewid.
- Priodweddau pedrochrau.
- Onglau mewn pedrochrau.
- Perimedr ac arwynebedd petryal, triongl, paralelogram a thrapesiwm.
- Priodweddau solidau.
- Rhwydi solidau.
- Cyfaint ciwboid.

- Defnyddio geirfa allweddol pedrochrau a solidau.

- Defnyddio gwefan *mathigon* i weithio efo rhwydi solidau.

Cymraeg	English
Uned	Unit
Cynhwysedd	Capacity
Trawsnewid	Convert
Amcangyfrif	Estimate
Graddfa	Scale
Pedrochr	Quadrilateral
Croeslin	Diagonal
Cymesuredd	Symmetry
Perimedr	Perimeter
Arwynebedd	Area
Sail	Base
Uchder	Height
Fertig	Vertex
Ymyl	Edge
Wyneb	Face
Rhwyd	Net
Cyfaint	Volume

Rwyf wedi...

- Cwblhau o leiaf 4 tudalen yn y llyfr adolygu glas.
- Cwblhau'r cwis ar wefan Diagnostic Questions (<https://diagnosticquestions.com/>).
- Llenwi'r daflen fyfrio ar ddiwedd y pecyn gwaith.
- Adolygu'r gwaith trwy ddarllen trwy'r llyfr coch a'r pecyn gwaith.
- Gwyllo'r fideos perthnasol ar YouTube.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Canran yn y prawf:

	%
--	---

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

.....

Trin Data ac Ystadegaeth 2

Y Gwaith

Geirfa Pynciol

- Cyfrifo modd data.
- Cyfrifo dosbarth modd data wedi'i grwpio.
- Cymharu dau set o ddata.
- Llunio a dehongli pictogram; diagram llinellau fertigol; graff llinell a diagram gwasgariad.
- Mathau o gydberthyniad a llinell ffit orau mewn diagram gwasgariad.
- Graddfa tebygolrwydd.
- Tebygolrwydd fel rhif.

- Dehongli data.
- Ysgrifennu adroddiad y prosiect 'y tywydd a'r hinsawdd'.
- Geirfa tebygolrwydd.

Cymraeg	English
Modd	Mode
Gwerth moddol	Modal value
Dosbarth modd	Modal class
Cymedr	Mean
Dosraniad	Distribution
Allwedd	Key
Ansoddol	Qualitative
Meintiol	Quantitative
Amrediad	Range
Dehongli	Interpret
Diagram Gwasgariad	Scatter Diagram
Cydberthyniad	Correlation
Pwynt Cymedrig	Mean Point
Llinell ffit orau	Line of best fit
Tebygolrwydd	Probability
Siawns deg	Even chance
Graddfa	Scale

Rwyf wedi...

- Cwblhau o leiaf 4 tudalen yn y llyfr adolygu glas.
- Cwblhau'r cwis ar wefan Diagnostic Questions (<https://diagnosticquestions.com/>).
- Llenwi'r daflen fyfrio ar ddiwedd y pecyn gwaith.
- Adolygu'r gwaith trwy ddarllen trwy'r llyfr coch a'r pecyn gwaith.
- Gwyllo'r fideos perthnasol ar YouTube.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Canran yn y prawf:

	%
--	---

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

 .....

.....

.....

.....

.....

Diwedd Blwyddyn 8

Y Gwaith

Geirfa Pynciol

- Trefnu rhifau cyfeiriol a degolion.
- Adio, tynnu, lluosu a rhannu rhifau cyfeiriol a degolion.
- Talgrynnu i nifer penodol o lefydd degol.
- Onglau efo llinellau paralel.
- Cylchdroi siâp o amgylch pwynt penodol.

- Ynganu'n gywir symiau fel $-5 - -3$.

- Defnyddio gwefan *mathsbot* i weithio efo cownteri dwy ochr.

Cymraeg	English
Positif	Positive
Negatif	Negative
Trefnu	Order
Rhifau cyfeiriol	Directed numbers
Pâr sero	Zero pair
Degolyn	Decimal
Canran	Percentage
Talgrynnu	Round off
Lle degol	Decimal place
Cyfatebol	Corresponding
Eiledol	Alternate
Mewnol	Internal
Cylchdro	Rotate
Canol	Centre
Tarddbwynt	Origin

Rwyf wedi...

- Cwblhau o leiaf 4 tudalen yn y llyfr adolygu glas.
- Cwblhau'r cwis ar wefan Diagnostic Questions (<https://diagnosticquestions.com/>).
- Llenwi'r daflen fyfrio ar ddiwedd y pecyn gwaith.
- Adolygu'r gwaith trwy ddarllen trwy'r llyfr coch a'r pecyn gwaith.
- Gwyllo'r fideos perthnasol ar YouTube.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Canran yn y prawf:

	%
--	---

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OFFER

ar gyfer gwersi Mathemateg (pris yn siop yr adran)

1. Beiro (10c)

- Du, Coch a Glas
- Dim defnyddio hylif cywiro

2. Pensil HB (10c)

- Ar gyfer llunio diagramau

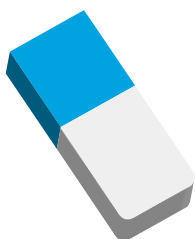

3. Pren mesur (10c / 15c)

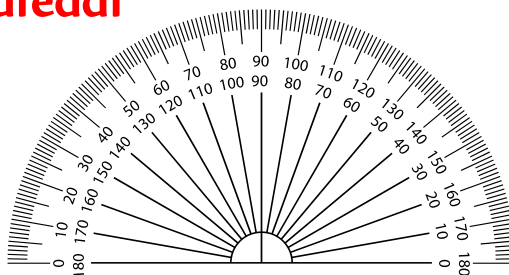
- Gwell cael un 30cm
- Mesur mewn cm a modfeddi

4. Chwalwr (10c)

5. Onglydd (20c)

6. Cwmpas (30c)

- Cofiwch dynhau'r sgrif!

7. Cyfrifiannell Wyddonol (£10)

- Casio fx-83GT CW

8. Sgwaryn

9. Miniwr (10c / 20c)

10. Amlygwyr (Highlighter)

